

Ústav výpočetní techniky

Výroční zpráva o činnosti za rok 1997

1. ÚSTAV VÝPOČETNÍ TECHNIKY

ředitel: doc. RNDr. Václav Račanský, CSc.

V roce 1997 hlavní činnost Ústavu výpočetní techniky navazovala na úkoly let předchozích a hlavní pozornost byla věnována provozu a dalšímu rozšiřování metropolitní počítačové sítě, zejména pak v souvislosti s připojením Masarykovy univerzity a celé brněnské metropolitní sítě na vysokorychlostní páteř projektu TEN-34 CZ. Pracovníci ústavu jsou členy řešitelského kolektivu tohoto celostátního projektu, jehož cílem je vybudování a provoz vysokorychlostní páteře, využívající technologii ATM a zajišťující v současné době spojení na rychlosti 34 Mb/s. ÚVT je hlavním přípojným bodem brněnské akademické sítě na tuto vysokorychlostní páteř. ÚVT dále ve spolupráci s Vysokým učením technickým v Brně spravuje téměř 30 km optických vláken, které tvoří základ metropolitní páteře a tedy i páteře Masarykovy univerzity, která má v současnosti připojeno do sítě cca 2000 počítačů.

Ústav byl i v roce 1997 nositelem infrastrukturních projektů Fondu rozvoje vysokých škol a programu Infra v celkové výši 12,9 milionů korun. Společně s příspěvkem univerzity tyto projekty umožnily podstatným způsobem rozšířit optické trasy metropolitní sítě a vybavit ji novými aktivními prvky na bázi ATM. To, spolu s aktivním zapojením do projektu TEN-34 CZ podstatným způsobem zvýšilo kvalitu připojení fakult i jednotlivých pracovišť Masarykovy univerzity na počítačové sítě a otevřelo prostor pro uplatnění nových aplikací, vyžadujících přenosy velkých objemů dat. ÚVT dále provozuje Superpočítačové centrum, které je vybaveno dvanácti procesorovým výpočetním serverem POWER Challenge firmy Silicon Graphics.

Kapacity centra jsou dostupné všem zájemcům o náročné výpočty z akademického prostředí České republiky. Na Masarykově univerzitě jsou kapacity centra využívány především pracovníky Přírodovědecké fakulty a Fakulty informatiky. Superpočítačové centrum je současně řídicím pracovištěm celorepublikového projektu METACentrum, jehož cílem je sjednocení uživatelských prostředí výkonných výpočetních serverů vysokých škol a vytvoření vysoce výkonného virtuálního superpočítače s cca 60 procesory. Tento projekt je podporován programem TEN-34 a byl v roce 1997 dotován částkou 7,2 milionu korun.

Skupina pro WWW a multimedia v roce 1997 zajišťovala internetovou prezentaci Masarykovy univerzity a všech jejích fakult zpřístupněním informací, které jsou na MU udržovány v jednotlivých databázích (seznamy zaměstnanců a studentů, informace o studiu, tvůrčí činnosti atd.). Současně je tato skupina zapojena do mezinárodního projektu Evropské unie CP 94-0943 HYPERMEDATA. Tento projekt je zaměřen na integraci autonomních informačních systémů do jednotného celku s cílem prezentovat uložená data uživatelům (v podobě hypermediálních dokumentů) a vzájemně je mezi zdrojovými systémy vyměňovat. Navrhovatelé projektu - Rutherford Appleton Laboratory (RAL) z UK jako koordinátor, Ústav výpočetní techniky Masarykovy univerzity jako koordinátor pro ČR a SR, společností s r.o. AMIS a PCS Medical, obě z ČR, a ELAS, spol. s r.o., ze SR - získali pro projekt jednak podporu EU (formou grantu CP94-0943 v rámci programu COPERNICUS na období 1995-1998), jednak podporu MŠMT ČR (formou účelových dotací jako součást rámcové smlouvy OK 204).

Pracovníci ÚVT přednáší na fakultě Informatiky a na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity. Pracovníci ÚVT se podílí na vydávání Zpravodaje ÚVT a zajišťují jeho obsahovou náplň. V roce 1997 vyšla 4 čísla, s celkem 25 příspěvky pracovníků ÚVT.

2. KNIHOVNICKO-INFORMAČNÍ CENTRUM

vedoucí: RNDr. Miroslav Bartošek, CSc.

Knihovnicko-informační centrum MU (celouniverzitní útvar při ÚVT pro koordinovaný rozvoj knihoven a jejich služeb) pokračovalo v zajišťování úkolů, které si vytýčilo při svém vzniku v roce 1996: všestranná koordinace dalšího rozvoje knihovnictví na MU, odborná pomoc při automatizaci knihoven, zavádění nových informačních technologií, budování a provoz centralizovaných informačních systémů.

Na všech fakultách MU bylo za pomoci KICu dosaženo v roce 1997 významného pokroku v oblasti automatizace: celkový počet knihovních elektronických záznamů v automatizovaných systémech fakult (viz [telnet://tinlib@knihovna.muni.cz](mailto:tinlib@knihovna.muni.cz)) přesahuje již 200.000, čtyři fakulty (ESF, FI, FF, PřF) rozšířily své automatizované služby též do oblasti výpůjčky dokumentů.

Významnou podporu pro knihovny a jejich čtenáře představovalo pořízení 35 počítačů z grantu MOLIN (Moravská regionální knihovnická síť) od Mellonovy nadace.

V rámci téhož projektu bylo díky efektivní spolupráci KIC MU a Informačního centra UP Olomouc dosaženo významných výsledků, mezi něž patří univerzální www-rozhraní pro knihovní systém TIN-LIB, distribuovaný virtuální souborný katalog (viz např. <http://tin.upol.cz/~hales>) nebo systém pro download záznamů mezi knihovními katalogy Tinlib v Internetu.

KIC MU pokračoval v zajišťování provozu centrálního CD-ROM serveru na bázi technologie Ultra*Net a zajišťování centrálně pořizovaných bází CD-ROM (v současnosti jsou to databáze Book-Find, Česká národní bibliografie, Ulrich's International Periodical Directory, Oxford English Dictionary, Journal Performance Indicators, MDT on CD-ROM, Ekonomicko-Právní informační servis a další - podrobněji viz <http://www.ics.muni.cz/services/cdrom>).

Z mnoha dalších aktivit roku 1997 lze zmínit zejména budování základů virtuální www-knihovny MU, projekt integrace všech knihovnicko-informačních služeb MU (včetně Ultra*Net CD-ROM serveru) do jednotného prostředí World-wide Web, a projekt ustanovení knihovního konsorcia na českých vysokých školách pro nákup a provoz společných informačních zdrojů v rámci akademické sítě CESNET.